

Mötesanteckningar Kunskapsråd Hälsa och rehabilitering

Datum Onsdag 19 november 2025
Tid 8.30-12.00
Plats Digitalt

Närvarande

Tjänstepersoner

Lena Törnfeldt, ordförande Region Östergötland
Charlotte Sand, processtöd Region Östergötland
Sofia Persson Region Jönköpings län
Leni Lagerqvist Region Kalmar län

Forskningsrepresentant

Fredrik Iredahl Universitetslektor i allmänmedicin, Linköpings universitet

Ordf. Regionala programområden (RPO)

Anna Byléhn RPO Barn och ungdomars hälsa
Annette Frisk RPO Hälsofrämjande
Anna Paulin Hollertz RPO Primärvård, *ersättare*
Jenny Olofsson RPO Psykisk hälsa
Boel Eklund RPO Äldres hälsa
Stefan Bragsjö RPO Rehabilitering, habilitering och försäkringsmedicin,
ersättare

Förhindrad

Pernilla Järnvall Hint RPO Rehabilitering, habilitering och försäkringsmedicin
Niklas Föghner RPO Primärvård
Helén Lövborg Region Östergötland
Anna Österström Region Jönköpings län
Mats Petersson Region Kalmar län

Adjungerad

Magnus Falk Region Östergötland
Marie Reinicke Region Östergötland

1. Inledning

Ordförande hälsar alla välkomna till mötet. Föregående mötesanteckningar godkänns.

Uppföljning och reflektioner efter den gemensamma KR-dagen 26 september där kunskapsstyrningssystemet, kloka kliniska val och AI var på agendan. Exempelvis lyfts:

- AI punkten var engagerande men är inget som är på agendan i alla RPO.

- Regioner och kommuner behöver ha ett ordnat patientsäkert införande om AI ska användas. Positivt om AI skulle kunna användas för att koppla samman regioners och kommuners journaler.
- AI används en hel del i det administrativa arbetet i vissa RPO, tex skapa underlag, presentationer och anteckningar. Dock lite ottydligt vilka riktlinjer som finns i regionerna vad gäller användning av AI. I det patientnära arbete behövs tydliga ramar för att använda AI.
- Rehabiliteringen inom Kalmar ska göra en pilot med självskrivande journal. Rehabilitering är ett område där AI skulle kunna vara till nytta som verktyg för många patienter.

2. Sydöstra sjukvårdsregionen

Sofia Persson informerar om aktuella frågor i regionsjukvårdsledningen.

- Klinisk genetik och hur området kopplas till life science, precisionsmedicinskt centrum, strategin för sällsynta hälsotillstånd, cancerstrategin och habilitering.
- En översyn av kunskapsråden kommer att göras, där några RPO ordföranden kan komma att kontaktas för intervju.
- Sjukvårdsregional workshop gällande hälsodata har genomförts. På mötet konstaterades att det råder stor koncensus att samla hälsodatafrågorna och värdet av att spegla den struktur som nationella nivån tar fram
- En ny RSG vaccinationer håller på att skapas. Kompetens kring smittskydd och läkemedel är värdefull för att säkra processerna gällande vaccinationer.
- EUnetCCC – Regional pilot i Sydöstra sjukvårdsregionen. Det övergripande syftet är att bidra till en hållbar lösning för ett regionalt CCC nätverk för att i hela sjukvårdsregionen leverera cancervård av högsta kvalitet, jämlik tillgänglighet och framhäva forskningskapaciteten.

Se mer i [RSLs mötesanteckningar](#).

3. Tema Forskning

Diagnostik och AI

Magnus Falk, professor och specialist i allmänmedicin informerar dels om en studie kring AI som diagnostiskt stöd vid bedömning av hudtumörer. Därutöver om en fristående kurs för läkarstudenter i termin 11 samt för medarbetare i sjukvården om AI som hjälpmedel vid klinisk diagnostik i sjukvården.

Kursen startar hösten 2026 och exempel på kursinnehåll:

- Grundläggande principer för hur AI fungerar i diagnostiska processer
- Exempel på hittills uppnådda kliniska erfarenheter av att använda AI i sjukdomsdiagnostik

- Fördelar, nackdelar, möjligheter, begränsningar och risker med AI i sjukdomsdiagnostik
- Etiska och juridiska aspekter på användning av AI i sjukdomsdiagnostik

Se även bildspel.

4. RSG Data och analys/RSG Hälsodata

Marie Reinicke (RÖ), informerar om RSGs uppdrag att strategiskt styra och stärka det regiongemensamma arbetet med hälsodata. Bland annat genom att stödja RPO:er, NPO:er och lokala strukturer med relevant data, analys och informatikkompetens.

RSG data och analys och RSG strukturerad vårdinformation kommer att slås samman till en ny gemensam RSG Hälsodata, vilket redan är gjort på nationell nivå.

I dialogen med Marie lyfts bland annat att RPOer ibland haft utmaningar att hitta bra och säkra data och uppskattar möjligheten att ta stöd av Hälsodata. Det behöver dock vara tydligt hur RPO och RAG ska formulera sina beställningar/behov av stöd från Hälsodata.

Det finns även behov att ta fram data för hälsoekonomiska beräkningar, vilket RSG till viss del kan bistå med, då tillgången till hälsoekonomer är begränsad.

På nationell nivå tas uppföljningsmått fram i nya kunskapsstöd – här skulle hälsodata behöva bjudas in tidigt i NAGs arbete för att säkerställa att data också går att ta ut på regional nivå när kunskapsstöd är klara och ska implementeras.

Både KR:s ledamöter och Marie ser behov av fortsatta dialoger om samverkan.

Se även bildspel.

5. Handlingsplan 2025

Diskussion utifrån handlingsplaner kopplat till patient och närståendeperspektivet:

- Hur arbetar RPO med patient och närståendeperspektivet? Dela med er av goda exempel, lyft svårigheter och utmaningar, behov av stöd eller annat
- Hur arbetar RPO för att säkerställa att arbetet når ut hela vägen till den vi är till för, dvs. patient/närstående?

RPO Rehabilitering, habilitering och försäkringsmedicin – Stefan Bragsjö

Rehabilitering för personer med hjärtsjukdom genom fysisk träning och aktivitet har bedrivits som projekt som har mynnat ut i en utbildning i två delar som bygger på patientupplevelser. Den ena är riktad mot vårdprofessioner om betydelsen av fysisk aktivitet och den andra kommer rikta sig till patienten.

Ytterligare ett exempel är Framtidens rehabilitering är Nära, ett utvecklingsprogram för dig som vill vara med att lösa morgondagens utmaningar redan idag, där

patientrepresentanter har deltagit i framtagandet av programmet, och som utgår från Ester.

RPO Äldres hälsa – Boel Eklund

Patient- och närståendeperspektivet lyfts främst i RPOs handlingsplan och i diskussioner. Direkt patientinvolvering är mer aktuell i RAG. RPO är på gång att starta upp ett par RAG där det kommer ingå i uppdraget att ha patient- och närståendedelaktighet. Ett exempel från RÖs LPO äldres hälsa och palliativ vård är att patient (exemplar från levande bibliotek) ingår i LPOs styrgrupp på samma mandat som övriga i styrgruppen.

RPO Primärvård – Anna Paulin Hollertz

RPO har gjort ett omtag under 2025, där många av ledamöterna är utbytta och nya arbetssätt håller på att sättas. Rubricerade punkter om patient- och närståendeperspektivet finns med till kommande RPO-möte för dialog och vidare arbete.

Ser utmaningar med att hitta representativa deltagare.

RPO Barns och ungas hälsa – Anna Byléhn

Ungdomsråd finns på alla barnkliniker i SÖSR, (barn 10 år och äldre). En stående punkt på ledningsgruppens möten är vad som ska lyftas på ungdomsrådet. Deltagare i rådet får ersättning i form av biobiljetter eller presentkort.

Föräldrar från neo deltar på strategidagar där de berättar om sina upplevelser med neonatalvården som kan innehålla både ris och ros.

Att göra en barnkonsekvensanalys är också en framgångsfaktor som skulle kunna användas betydligt mer, i vilken barn/unga ska intervjuas.

När större barn kommer till klinik finns rutin att alltid ha dialog med endast barnet i rummet för att fånga in information och perspektiv utan att föräldrar deltar.

Tar stöd av levande bibliotek för att hitta deltagare till olika aktiviteter.

RPO Psykisk hälsa – Jenny Olofsson

RPO använder sig av patientrepresentanter när det finns tydliga frågeställningar eller i avgränsade uppdrag. Exempel är planering av konferens om nationella riktlinjer ätstörningar där planering sker tillsammans med föreningen Frisk och fri. I LPO (RJL och RÖ) ingår person med egen erfarenhet av psykisk ohälsa alltid i arbetsgrupper.

Utmaningar är att det ibland sakas etablerade organisationer för brukare/anhöriga.

Det kan finnas oro från verksamheter vid delaktighet från peer. Liksom en oro för kostnader.

Fokus på uppföljning av effekter för patienten är ett sätt för att veta om arbetet når hela vägen.

RPO Hälsofrämjande – Annette Frisk

Hälsan spelar roll (LSS boende) här lyssnar man in både brukare och utförare utifrån en modell. RKL patient och närstående perspektiv och prövning om barnets bästa inför beslut i nämnder, antaganden i planer.

I uppdrag till RAG ingår att inkludera invånare/patient på något möte per år. Patient eller närstående kan bjudas in till olika punkter på RPOs agenda. Framöver kommer en punkt finnas med på RPOs agenda huruvida patient/närståendeperspektivet har beaktats.

7. Övriga frågor

På Sydöstra sjukvårdsregionens webbsida finn mer information om [patient- och närståendemedverkan](#). Här finns även rutiner för medverkan samt mallar för överenskommelse med patient- och närståendeföreträdare, samt jävsdeklarationer.

8. Avslutning

Lena och Charlotte tackar för förtroendet att ha varit ordförande och processtöd för denna två-årsperiod. Från 2026 går stafettpinnen går vidare till prel. Stefan Bragsjö och Maria Minich Karlsson.

Vid anteckningarna/ Charlotte Sand